

55 СУ „Петко Каравелов“ – София, район „Студентски“, ул. „Дъбница“ 3
тел.: 02/ 877 12 97; e-mail: 55su@55su.bg

**УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР 55.СУ
ТАНЯ ПАНЧЕВА**

ПРАВИЛНИК

**за осигуряване на безопасни условия на
възпитание, обучение и труд в
55. СУ“Петко Каравелов“**

Правилникът е утвърден със заповед № 13 / 07.09.2023 г. на директора на
55.СУ“Петко Каравелов“, гр. София

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящият правилник е разработен в съответствие с изискванията на Кодекса на труда, Закона за здравословни и безопасни условия за труд, Наредба № РД-07-2 от 16.12.2009 г. за инструктажа на работниците и служителите на БХТ и ППО и в съответствие с изискванията на чл.5 ал.3 от инструкция от 05.07.1996 г., за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на образованието, според законодателството на Република България и Международното законодателство за закрила на детето, както и Училищния план за работа на 55. СУ „Петко Каравелов“, София.
2. С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.
3. Правилникът регламентира правата и задълженията на всички участници в образователния процес и трудовата дейност (ученици, педагогически специалисти и непедагогически персонал, както и за лицата, които по различни поводи посещават училищната сграда) по осигуряване и контрол на БУВОТ.
4. Правилникът се утвърждава от директора на училището.
5. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

1. Правилникът се прилага за учениците, педагогическите специалисти и непедагогическия персонал в 55. СУ „Петко Каравелов“, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и др.
2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност, и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.

Отговорност за изпълнението на правилника носи училищното ръководство.

РАЗДЕЛ II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

I. Училищно ръководство

1. Училищното ръководство е длъжно да осигурява на учениците напълно безопасни условия за обучение, възпитание и социализация.

2. Със заповед на директора ежегодно се създават комисии за:

- проверка безопасността на всички уреди, съоръжения и уреди по физкултура;
- проверка на електроуредите, инсталациите, противопожарните кранове, гръмоотводите с оглед противопожарната охрана и охраната на труда;
- комисиите по т.2 до 15 септември извършват проверката и съставят протоколи.

II. Педагогически специалисти

1. В началото на учебната година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите. 2. При провеждане на извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства. Списъците на учениците, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутни лист за придвижване на групата.

3. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.

4. Учителите са задължени да дежурят според определения график за определен район. Те следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда, както и за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата. В случай, че дежурният учител е възпрепятстван да изпълнява задълженията си, трябва да осигури свой заместник и да информира за това ръководството на училището.

III. Класни ръководители

1. Провеждат начален и периодичен инструктаж на учениците от паралелката.

2. Включват за разглеждане в ЧК теми, свързани със защита на населението при бедствия, аварии, катастрофи и оказване на първа помощ;

3. Запознават учениците с плана на училището за защита на учениците при бедствия, аварии, катастрофи, пожари и евакуационната система на училищната сграда.

4. На първата родителска среща запознават родителите с настоящия правилник, с правилника за дейността на училището и пропускателния режим в училището.

IV. Учители по ИТ и информатика

1. Поддържат в изправност наличната техника в помещението, в което работят.

2. Инструктират учениците за безопасна работа в компютърните зали и възможните последици при неспазване на изискванията за безопасност или работа с неизправни уреди.

V. Учители по ФВС

1. Изискват и поддържат физкултурния салон и спортната площадка със здрави, изправни и сигурно поставени спортни уреди, настилки и др.

2. Полагат грижи за поддържане на уредите в изправно състояние. Особено внимание се обръща на скрепителните елементи (винтове, болтове, скоби, обтегачи, възли и др.).
3. Ежедневно, преди започване на занятията по ФВС извършва оглед и проверка за състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват.
4. Не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука, или да се играе без гимнастически постелки.
5. Поддържат ред и последователност при изпълнението на упражненията особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падане при разсейване на вниманието или уплаха.
6. Следят за физическото и психическото състояние на учениците и при наличие на отклонения от нормалното, не изискват изпълнение на трудни елементи.
7. При хвърляне на уреди съблюдают да няма хора на мястото около падането.
8. Осигуряват местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, чистота на настилката, разположение на уредите и др.
9. В случай на злополука спешно взимат необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и съобщават на директора на училището.
10. Баскетболните табла и футболните врати, волейболните колони и др. трябва да бъдат закрепени здраво или стабилизирани сигурно.
11. Траповете за скачане трябва да бъдат дълбоко разкопани.
12. Не допускат учениците да играят самостоятелно без наблюдение на учител.
13. На момичета, ненавършили 15 годишна възраст, не могат да се възлагат физически упражнения, които могат да увредят или да причинят деформация на органи в областта на малкия таз.

VI. *Учители по ТуП*

- Познават изискванията за безопасна работа на всички машини, съоръжения и инсталации, с които са обзаведени помещенията за обучение по труд и техника.
- Осигуряват поддръжане на оборудването в помещенията за обучение по начин най-удобен и безопасен за работа с ученици.
- В началото на учебната година (срока, раздела) при започване на обучението по технологии да провеждат по утвърдената програма необходимия начален инструктаж по ЗБУТ и ПО с учениците и го регистрират в книгата за инструктаж.
- Дават ясни и недвусмислени инструкции, които не противоречат на действащи нормативни документи по охрана на труда.
- Създават навици у учениците сами, преди започване и по време на работа, внимателно да оглеждат всички ползвани уреди и обзавеждане.

VII. *Учители в групи за ЦОУД*

Отговарят за безопасността на учениците в групата за ЦОУД по време на дейностите съгласно графика за провеждането им.

VIII. Непедагогически персонал

- *Всички са длъжни:*

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
8. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място, на което работят.
9. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.
10. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискваната се правоспособност.

- *Задължения на хигиенистките:*

1. Извършват редовно и качествено почистване на класните стаи два пъти за деня, забърсват праха по мебелите и проветряват.
2. Почистват коридорите и сервизните помещения след всяко голямо междучасие и хлорират сервизните помещения.
3. Ежемесечно извършват основно почистване на класните стаи, коридорите и сервизните помещения.
4. Ежеседмично почистват подовите покрития в класните стаи, двора и спортната площадка.
5. Чистачките измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне, на изправни маси или стълби.
6. Качването и слизането при почистване на прозорците става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.

7. Спазват санитарно-хигиенните изисквания и противопожарните правила по охрана на труда, следят повредите в помещенията и своевременно уведомяват за такива ръководството на училището.

8. Грижат се за затваряне на крановете на чешмите и проверяват осветлението.

9. Грижат се за навременно включване и изключване на ел. осветлението в класните стаи и коридорите.

10. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, чистачките обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.

- *Задължения на портиерите:*

1. Осигуряват пропускателен режим в училище и следят за безопасността на ученици, педагогически специалисти и непедagogически персонал.

2. Не допускат на територията на училището лица за провеждане на каквато и да било дейност без разрешението на директора на училището.

3. Не допускат влизането на външни лица, които нарушават нормалното протичане на учебния процес. По време на учебните часове пропускането на ученици става чрез идентификация посредством чип.

4. Не допускат на територията на училището лица, употребили алкохол или упойващи средства, както и такива, носещи съмнителни вещи (чанти, пакети и др.), огнестрелни и/или хладни оръжия.

5. Преди началото и след края на учебните занятия дежурният на смяна портиер задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, масите, бюрата, шкафовете и осветлението, както и за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.

6. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.

7. Ремонт на електрически табла се извършва само след централно изключване на електрическата мрежа.

- *Задължения на касиер-домакина*

1. Извършва периодичен и на работното място инструктаж на непедagogическия персонал.

2. Следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар.

3. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителната и електрическата инсталации и уреди, и спазване на противопожарните норми.

- *Задължения на общ работник:*

Отговаря на потребностите от техническата поддръжка на имуществото, спортните площадки и съоръжения в двора.

- *Задължения на техническия изпълнител*

Поддържа регистъра на ТЗ и съхранява декларациите за ТЗ.

- *Задължения на медицинското лице*

1. Познава и спазва настоящия правилник.

2. Оказва първа долекарска помощ на пострадал ученик или служител до пристигане на екип на Спешна помощ.

3. При необходимост съпровожда ученик до болница преди пристигане на родител.

4. Не допуска присъствие в училище на заразно болни и опаразитени ученици или служители.

5. Носи отговорност за правилното съхранение на лекарствените средства и ограничаване на достъпа до тях.

6. Носи отговорност за правилното съхранение на медицинската документация и ограничава достъпа до нея.

7. Следи за необходимото оборудване на „Спешния шкаф“ и при изчерпване на необходимите медикаменти, информира директора и отдел „Здравеопазване“ в Столична община.

8. При забелязване на хигиенни нарушения и пласиране на хранителни продукти с изтекъл срок на годност в павилиона за закуски своевременно информира съответния санитарен инспектор от РЗИ - София.

9. При обслужване на заразно болни, при грипни епидемии или пандемии ползва лични предпазни средства (маски, ръкавици и др.)

10. При манипулации ползва индивидуални игли, спринцовки, превързочни материали и инструменти (стерилни и еднократни), като спазва всички изисквания за опазване на детското и собственото си здраве.

11. Следи и събира необходимата документация по Наредба № 3 на МЗ.

12. Извършва ежедневен контрол на храната на столуващите ученици, предоставяна в стола.

13. Извършва дейности по профилактика и промоция на здравето, организира кампании, насочени към здравословен начин на живот, превенция на зависимости и др.

14. Съвместно със ЗДАСД извършва периодичен контрол в учебните помещения, физкултурния салон, училищния двор и в останалите помещения относно санитарнохигиенното им състояние, изправността на уредите и съоръженията, отоплението, осветлението. При констатирани нарушения или недопустими отклонения от установените норми в сферата на охраната на труда и БУВОТ предприема мерки за отстраняването им и информира директора.

VIII. Задължения на учениците:

1. Идват в училище 15 минути преди започване на учебните занятия.

2. При придвижване и/или пътуване от дома към училище и обратно всеки ученик се задължава стриктно“ да спазва правилата за движение по пътищата и инструктажа за безопасно поведение по време на пътуване.

3. При влизане в класната стая - да се огледа дали е годна за провеждане на занятия. При установяване на нередности и повреди - счупени ключове, контакти, прозорци, врати, чинове, столове и други, които биха застрашили здравето и живота на учениците, да се уведоми класният ръководител или дежурният учител.
4. Не се допуска качване по прозорците, навеждане през тях и хвърляне на отпадъци или други предмети.
5. Забранено е внасянето в училище на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използване на такива за игра в междучасията.
6. Не се допуска игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пръзлянето по мозайката и парапетите по стълбищата, каране на ролкови кънки, ролери и др. по коридорите на училището.
7. Не се допуска движение по коридорите и стълбищата от страна на учениците по време на миенето на коридорите в рамките на 1|-вия и 4-тия учебен час.
8. Учениците са длъжни да пазят чисти класните стаи, коридорите, физкултурния салон, тоалетните и двора на училището. Отпадъците се събират на определените места.
9. Всички ученици са длъжни да поддържат личната си хигиена и да идват на училище в приличен вид, отговарящ на положението им на ученици, съгласно ПДУ.
10. При отсъствие на учителя, учениците остават в класната стая без движение по коридора и вдигане на шум, което би попречило на нормалните условия за протичането на учебния процес.
11. В часовете по физическо възпитание и спорт учениците стриктно изпълняват изискванията на учителите, не играят на уреди, които са физически износени и крият опасност за живота.
12. В часовете, които се провеждат в училищната лаборатория по природни науки, поради повишена опасност от вредни вещества, пожар, взрив, учениците стриктно спазват указанията на учителя. Всички стъкла и банки да имат четливо написани етикети за съдържанието им, както и указания за работа с тях.
13. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарната наредба на директора на училището, както и действащите правила и предписания на Районна служба „ПБЗН“:
  - по всяко време (преди започване и след завършване на учебните занятия, в междучасията) се забранява игра с ел. ключове, контакти, ел. табла, съединяване на жици на счупени контакти за опит да се пускат в действие;
  - не се допуска ползването на отоплителни уреди;
  - абсолютно е забранено пушенето на цигари в сградата и тротоарите около нея, паленето на огън в учебните стаи и двора на училището с цел игра и развлечение;
  - не се разрешава игра с пожарогасителите и пожарните кранове в сградата;
  - при възникване на пожар или авария учениците са длъжни да спазват указанията на учителя и да изчакат пристигането на екипите на Районна служба „ПБЗН“. При възможност до идването на огнеборците, педагогическите специалисти, непедагогическия персонал и учениците могат да започнат гасене на пожара с наличния

инвентар (вътрешен противопожарен кран, пожарогасители, кофпомпи, пясък, азбестови одеяла и др.).

14. По време на извънучилищни дейности учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придружават. Особено внимание се обръща на учениците да спазват всички указания за безопасност на движение в града.

15. В случаи на ученици в риск или жертви на насилие, пътно-транспортно произшествие и др., при което има пострадали ученици, веднага се уведомяват директорът, а в негово отсъствие - зам. директорът на училището, които от своя страна информират МВР, РУО и регионалните структури на органите за закрила на детето.

IX. Задължения на родителите:

Родителите, като равностойни участници в обучението и възпитанието на децата, носят отговорност за:

1. Стриктно спазване на вътрешните правила на училището;
2. Познаването и спазването на основните правила за действие при бедствие в училището;
3. Подпомагането на децата за овладяване на достъпни правила за безопасност и поведение при бедствие.